

Megtámadott összeférhetetlenség

A polgármesteri és a parlamenti képviselői összeférhetetlenség kimondását kezdeményezte október elején a kormányfő a Zuschlag-ügy kapcsán az Országgyűlésben. A közéleti tisztasági csomagként elhíresült hét pontból álló javaslat ezen része az apropó, de a 2010-es bevezetés miatt sem nyerte el párttársai, valamint az ellenzéki érintettek támogatását sem. Lapzártánkkor ötpárti tárgyalások folynak az ügyben, s a kormányfő szocialista javaslatra kész külön közjogi csomag keretében tárgyalni a témáról. Ha a tisztasági csomag elbukna, az MSZP-sek népszavazást kezdeményeznének az ügyben.

A hét pontból álló javaslatában a kormányfő új, szigorú párt és kampányfinanszírozási törvényt alkotna, megszüntetné a pártok ifjúsági szervezeteinek felemás helyzetét és támogatási módját, megvédené a civil szervezeteket a pártpolitikai befolyástól. Megalkotná Európa legszigorúbb összeférhetetlenségi törvényét, amely szerint a közpénzeket odaítélő pályázatok esetében meg kell határozni, kik azok, akiket ebből ki kell zárni az összeférhetetlenség miatt.

A miniszterelnök visszaállítaná a főállású parlamenti képviselőség intézményét is, átláthatóbbá és ellenőrizhetőbbé tenné a képviselői jövedelmeket. Ha a lapzártánk idején is folyó ötpártin nem találnak megoldást, a kormányfő népszavazásra vinné hűsz kérdéseiket. Csakhogy az OVB ebből csak ötöt "engedett át". Ezek a pártok támogatásának módjára, a képviselői és polgármesteri összeférhetetlenségre, a képviselői költségtérítésre és annak elszámolására, továbbá a vagyongyarapodás vizsgálá-

tára vonatkoznak. Lapzártánkkor úgy tudtuk, a párt képviselői a döntést az Alkotmánybíróságnál megtámadják.

Ellenálló szocialista polgármesterek

Az MSZP-frakció polgármester tagjai korábban jelezték: a jelenlegi formájában elfogadhatatlannak tartják a polgármesteri összeférhetetlenségre vonatkozó javaslatot. Szóvivőjüknek kijelölt *Molnár Gyula*, a főváros XI. kerületének szocialista polgármestere a *Gyurcsány Ferenc* miniszterelnökkel folytatott találkozó után bejelentette: a polgármesterek számára elfogadhatatlan, hogy a közélet tisztaságát célzó csomag részeként beszéljenek a polgármesteri és a parlamenti képviselői összeférhetetlenségről. Kezdeményezték, hogy a csomagból kerüljön ki ez a javaslat, és hogy induljon egy újabb egyeztetés egy közjogi csomagról, amelynek része lenne az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályozás, illetve a kisebb parlamentre vonat-

kozó fideszes elképzelés is. Egy kisebb, kb. kétszáz fős parlamentben lehetségesnek látják a főállású képviselőség bevezetését.

Ha az összeférhetetlenség hatályba lép, létrehoznának egy önkormányzati tanácsot, amelynek egyetértési joga lenne a kormány és a parlament önkormányzatokat érintő döntéseinél. A tanács tagjai polgármesterek, helyi képviselők lennének, vezetője pedig választott tisztségviselő. Azzal egyetértettek, hogy a parlament fogadja el a közélet megtisztítását célzó javaslatokat. Amennyiben ez nem történik meg, támogatják, hogy népszavazás legyen róla. Az összeférhetetlenségről szólva a XI. kerület polgármestere úgy vélte: a legnagyobb problémát az okozza, hogy sokan úgy gondolják, a két funkció betöltésével ne járjon két fizetés.

Az ellenzék és az SZDSZ is az ötpártin tárgyalna

Nem lelkesedtek a kormányfő eljárásáért az ellenzékiek, de még a szabad demokraták sem. Előbbiek úgy gondolják, a miniszterelnök csak azért dobta be a köztudatba javaslatait, hogy a pártja számára kínossá vált Zuschlag-ügyről elterelje a közvélemény figyelmét. Úgy vélték, ötpárti érdemi tárgyalások nélkül azonnal benyújtani a parlamenthez a törvénytervezeteket, számunkra azt üzeni, hogy Gyurcsány Ferenc célja nem a megállapodás. Végül a

miniszterelnök és a szocialisták azt hangsúlyozták, hogy először az ötpárti tárgyalásokon próbálják megszerezni a parlamenti többség hozzájárulását a kormány közéleti tisztasági csomagjához. A minden oldalról érkező tiltakozás hatására lapzártánkkor pedig úgy tűnt, a miniszterelnök beleegyezett, hogy külön közjogi csomagot dolgozzanak ki a képviselői összeférhetetlenség, a kisebb parlament, a főállású képviselőség megvalósítása érdekében.

A Megyei Jogú Városok Szövetsége (MJVSZ) is kinyilvánította, hogy nem korrupcióellenes ügynek, hanem alkotmányos kérdésnek tekinti a polgármesterek jogállásának kérdését. A testület kormánypárti és ellenzéki tagjai egyhangúan hozták döntésüket. *Kósa Lajos* debreceni fideszes polgármester, mint az MJVSZ elnöke elmondta: a korrupciónak nem az az oka, hogy a polgármesterek esetleg parlamenti képviselők lehetnek. Másrészt a választók a jelölt összes tisztsége tudatában döntenek az adott személyről. A választmányi ülésen *Csabai Lászlóné*, Nyíregyháza szocialista polgármestere nem értett egyet azzal, hogy az önkormányzati rendszer egyik lényegtelen elemét kiragadva „barkácsolják” az alkotmányos rendszert. Szerinte ennél fontosabb az alpolgármesterek, a megyei közgyűlési alelnökök státuszának ügye, a leválthatóság és visszahívhatóság kérdése, valamint a felelősségvállalás megosztása a képviselő-testület és a polgármester között.

Adó-kényszerpályán az önkormányzatok

Az önkormányzatok szempontjából a szocialisták szerint előnyösen módosulnak az adótörvények. A Fidesz és az MDF ennek az ellenkezőjét állítja. A leginkább támadott, még a szabad demokraták által sem helyeselt szocialista elképzelés szerint 2009-től értékalapon vethetnék ki az ingatlanadót az önkormányzatok.

A Pénzügyminisztérium azt javasolta a kormánynak, hogy 2009-től tegye lehetővé, hogy az építmény- és telekadót a helyi önkormányzatok egységes elvek mentén, érték alapon is kivethessék. Ez – álláspontjuk szerint – azt jelentené, hogy egyelőre nem lesz új ingatlanadó. Lakás esetén a számított érték 0,5-, egyéb ingatlan esetén a számított érték 1,5 százaléka lehetne az adó. Lapzártánkig az még nem dőlt el, leviszik-e a luxusadó határát 100-ról 50 millió forintra.

A legújabb kormányzati koncepció szerint a kormány jogszabályba foglalná az egységes ingatlanadó kivetését: meghatároznák az értékbecslés módszertanát, az alkalmazható adókulcsokat, ezen belül azonban szabad kezet adnának az önkormányzatoknak, hogy saját hatáskörben dönthessenek a bevezetésről, az adókulcsról és a különböző mentes-

ségekről, kedvezményekről. Az egységes ingatlanadó bevezetésével párhuzamosan megszűnne az építmény-, a telek-, a kommunális- és a luxusadó.

Az MSZP hat képviselője – a frakcióval egyetértésben – módosító indítványt nyújtott be az adótörvény-csomaghoz. A javaslatban azt kezdeményezték, hogy 2009-től is választhassák az önkormányzatok a négyzetméter alapú építményadót az értékalapú mellett. Ugyanezt szorgalmazza a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége is arra hivatkozva, hogy a terület alapú adóztatás lényegesen egyszerűbb.

Óvatosságra intó baloldali javaslatok

Az adótörvények módosításának vitájában a legtöbbit vitatott rész az ingatlanadó szabályozásának módosítása volt. Az önkormányzati bizottság elnöke, Jauer Nik István (MSZP) úgy vélte, a törvényjavaslat az önkormányzatok szempontjából előnyös. Mint mondta, jelentős változást jelent a helyi adók esetén, hogy az építmény- és a telekadónál 2008. január 1-től az eddigi forgalmi érték alapon meghatározott adót a számított érték alapon vethetik ki. A politikus azért lobbizott, hogy hagyják meg az önkormányzatoknak azt a lehetőséget is, hogy eldönthessék, élnek-e a jelen-

legi építményadó, illetve a telekadó kivetésével.

Bóka Endre (MSZP) arról beszélt, hogy hosszú átmenet és pontos előkészítés kell a vagyoni típusú adók arányának növeléséhez. „Ma Magyarországon a vagyoni típusú adók mindössze 5 százalékát jelentik az adójövedelmeknek, míg Európa fejlettebb területein ez 10 százalékos, tehát a dupláját jelenti. Át kell strukturálni, de ehhez nem lehet úgy hozzányúlni, hogy az ember hirtelen azt mondja, az egyik adót eme-

lem, a másikat csökkentem. Ebben nagyon-nagyon sok zavar támadna. Ennek egy hosszú átmeneti időszakban kell bekövetkeznie, és ehhez kell egy konkrét vita” - vélte a képviselő.

Értékalapú adót a messi jövőben!

Az MDF vezérszónoka-ként Herényi Károly az értékalapú ingatlanadó kapcsán kijelentette, azt csak hosszabb távon tartják elfogadhatónak, és kezdeményezik, hogy az adó megállapításakor vegyék figyelembe az ingatlanban lakó család létszámát is.

Nem kell újabb megszorítás?

A kormány által benyújtott tervezet – mint az a pénzügyminiszter tájékoztatóján elhangzott – 2,8 százalékos GDP-növekedéssel és 4,5 százalékos inflációval számol, amely eredményszemléletben 4,1 százalékos GDP arányos államháztartási hiányt tartalmaz, összege pedig 1.123 milliárd forint. Veres János pénzügyminiszter az Országgyűlés költségvetési, pénzügyi és számvevőszéki bizottságának ülésén ismételten hangsúlyozta: a kormány elkötelezett a konvergenciaprogram végrehajtása mellett, s ezt tükrözi a jövő évi költségvetés is. Majd hozzátette: a konszolidáció mellett folytatódik a felzárkózási program.

További megszorításokra a tárcavezető szerint már nincs szükség, 2008-ban a fogyasztás szerény mértékben, 0,4 százalékkal emelkedik – jelezte Veres János, hozzáfűzve, hogy jövőre a gazdasági növekedést az export és az élénkülő beruházások húzzák.

A kormány több mint 170 milliárd forintos céltartalékot, 61 milliárd forint általános tartalékot, 20 milliárd forint központi egyensúlyi tartalékot és 89 milliárd forint fejezeti egyensúlyi tartalékot képez. A GDP arányos államadósság 2007-ben várhatóan 65,6 százalék lesz, jövőre pedig 66,1 százalékra módosul.

A 2007. évi és a 2008. évi költségvetésben is a 2002-2006 közötti felelőtlen gazdaságpolitika árát fizeteti meg a kormány a lakossággal – értékelte a számokat a bizottság fideszes elnöke az ülésen. Varga Mihály szerint a 2008. évi költségvetési tervezet azt mutatja, hogy a szakadék széléről egy lépéssel vissza lehet lépni, de a gazdaság továbbra is a sötét alagútban áll. Magyarország az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozott 12 ország között az idei 2,2 százalékos és a jövő évi várható 2,8 százalékos növekedésével az utolsó helyen áll, s emellett a jövő évi 4,5 százalékos inflációs mutató is magasabb az EU-12 átlagos prognózisánál, ami 3,7 százalék – vázolta a helyzetet a bizottság elnöke.

„Ebben a törvényben készíti elő, csempészi be a kormány a 2009. évben bevezetni kívánt, számított érték alapú telek- és ingatlanadót, ami a jelenlegi, túlnyomórészt négyzetméter-alapú ingatlanadóhoz képest jelentős többlet lehet fog okozni a lakosság és a vállalkozások számára. Egyes számítások szerint a lakások érték alapú adókulcsának 0,25 százalékos vagy 0,5 százalékos előírása esetében az ebből származó bevétel 160-200-210 milliárd forint

alapú ingatlanadót is kelle-ne fizetni. Az MDF javasolja a számításba belevenni az ingatlanban lakó család létszámát is. Továbbá ők is kezdeményezték, hogy az önkormányzatokra bizzák, az ingatlanadóztatási lehetőségek közül a többi ingatlanadót is figyelembe véve melyiket használják. Esztergom polgármestere jóval éle-szebben támadta a kormányzati elképzeléseket. Meggyes Tamás (Fidesz) azt mondta: „A nemzeti vagyon ellopá-

Majd azzal vádolta a kormányt, hogy csellel igyekszik bevezetni a korábban elhatározott ingatlanadót. Ezt szerinte azzal teszi a kabinet, hogy csökkenti az önkormányzatok támogatását, ellehetetleníti őket és ezzel az adó kivetésére kényszeríti őket, hogy majd a miniszterelnök a jórészt ellenzéki önkormányzatokra mutogathasson.

Lehetőség háromszoros adóemelésre?

Nyíregyháza szocialista alpolgármestere reagálásában azt erősítette, hogy az előterjesztés nem tartalmaz az ingatlanadó bevezetésére való javaslatot. Amiről képviselőtársam beszélt, az az önkormányzatoknál most is létező építményadó, melynek változtatására tesz javaslatot az előterjesztés akkor, ha az önkormányzatok ezt majd kívánják – mondta *Tukacs István*.

Az építményadó kapcsán arról számolt be: városuk vállalkozásokat adóztat. Ők a négy önkormányzat egyike, amelyek korrigált értékalapon vetik ezt ki. „Azért tesszük ezt igen jól, mert egy építmény mást ér a város kellős közepén, és mást ér 20 kilométerre a városközponttól. Erre mi nem büszkék vagyunk, pusztán csak azt állítjuk, hogy így is lehet, és ez az önkormányzat számára bár többletmunkát hozott, de igazságos.” – mutatott rá a képviselő.

Az SZDSZ-es *Gegesy Ferenc* közölte: 2008-ban nem nő az adóterhelés, utána pedig

csökkenni fog. Majd hozzátette: „Az adóhatóságnak komoly munkát jelent majd, hogy fel kell mérni. De a négyzetméter-alapúnál is! Be kell jutni a lakásba, és a négyzetmétert meg kell állapítani, alaprajzzal. Most az, hogy egy lakás 50 éves, meg hogy vályogból van, biztosan van olyan tényező, amelynek az adatfelvétele sokáig tart, de ezt egyszer kell megcsinálni.” – vélte a honatyá. Megjegyezte azt is, hogy a benyújtott adómelléklet, a helyiadó-szabályozás a vállalkozásoknál lehetővé tesz gyakorlatilag háromszoros adóemelés is. Ám azt a vitában senki nem említette, hogy az önkormányzatok a vállalkozásokat akarnák nagyon sanyargatni, pedig erre valóban lehetőség van – tette hozzá.

A fideszes *Tállai András* erre úgy reagált: „Gegesy képviselő úr elárulta, hogy háromszor annyi adót lehet majd vele beszélni. A 2009-es költségvetésben tovább fogják sanyargatni az önkormányzatokat, elveszik az állami normatívát, a támogatást. És mire fog kényszerülni az önkormányzat? Ha azt akarja, hogy ellássa a feladatát, amire a képviselő-testület tagjai esküt tesznek a választásokat követően, akkor rá fog kényszerülni. Ez ennek a dolognak a nyitja. Hiába mondják el ezerszer, képviselő urak, hogy ez nem kötelező! Nem kötelező, csak kényszerű.”

Németh Erika

Elbukott népi kezdeményezés. Elbukott a Házban a pedagógusok kötelező óraszámának visszaállításáról szóló népi kezdeményezés. Ezt a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete nevében Kerpen Gábor elnök indította. A kormányoldal már a vitában sem támogatta a javaslatot, valószínűleg azért sem, mert a költségvetésnek ez százmilliós bevételkiesést okozott volna. A közoktatási törvény 2006-os módosítása értelmében az idei tanévkezdéstől differenciáltan nőtt a pedagógusok kötelező óraszám: a nem szaktanitást végző pedagógusoknál eggyel (21-ről 22-re), a szaktanitást végzőknél, középiskolai tanároknál kettővel (20-ről 22-re) hetente. Fizetésük azonban nem követte a feladatok szaporodását.

lesz, a nem lakások esetében pedig a 0,5 vagy 1,5 százalékos kulcs alkalmazásával 375 milliárd forint bevételi többlet várható, a jelenlegi ingatlan típusú adók megszüntetéséből adódó bevételkiesést is figyelembe véve. 2008-ban a tervezett építményadó, kommunális adó és az idegenforgalmi adó összesen 70,4 milliárd forint volt.” – vont részletes mérleget az ellenzéki politikus.

A luxusadóval kapcsolatban megjegyezte: egy adóalapra két adó fog vetülni, mert a luxusadó kategóriájába eső építményre érték-

sa, eladása, a munkavállalók és a vállalkozók agyonsarcolása után az életminőség egyetlen biztató tényezőjévé éri támadás.” Meglátása szerint Magyarországon az ott honok majdnem mindegyike, Európában is ritka módon, a családok tulajdonában van. Ezért ezt nem lenne szabad adóval sújtani.

„Az, hogy van hol laknunk, nem annyira nagyon kérdés, hanem alapvető emberi életfeltétel. Félek, hogy a Gyurcsány-kormány ismét az emberek javát akarja, a javainkat, azaz elvenni az utolsó értékeinket.” – hangzott.